

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və müvafiq institusional potensialın gücləndirilməsi (2013-2016)

SAMİR ƏLİYEV
İQTISADI TƏŞƏBBÜSLƏRƏ YARDIM İB

Qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və müvafiq institusional potensialın gücləndirilməsi istiqamətində nəzərdə tutulan tədbirlər

- Qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, piratçılıq və kontrafaksiya da daxil olmaqla əqli mülkiyyət hüquqlarının pozulmasına qarşı səmərəli tədbirlərin görülməsi;
- Hüquq mühafizə orqanlarının fəaliyyətinin müasir tələblərə uyğun qurulması, onların fəaliyyətində şəffaflıq və açıqlıq prinsiplərinin rəhbər tutulması;
- Məhkəmə infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi, bu fəaliyyətə elektron xidmətlərin inkorporasiya edilməsi və vətəndaşların ədalət mühakiməsinə çıxış imkanlarının artırılması;
- Vətəndaşların (və xüsusən bölgələrdə yaşayanların) hüquqi biliklərinin artırılmasının daim diqqət mərkəzində saxlanılması;
- Dövlət qulluqçularının sosial müdafiəsi və sosial təminatı sisteminin gücləndirilməsi, korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi, bələdiyyələrin potensialının gücləndirilməsi və bələdiyyə idarəçiliyi sahəsində ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması, qeyri-hökumət təşkilatlarının, xüsusən bölgələrdə fəaliyyətinin dəstəklənməsi;

Qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və müvafiq institusional potensialın gücləndirilməsi istiqamətində nəzərdə tutulan tədbirlər

- Demokratik və şəffaf idarəetmənin mühüm tərkib hissəsi kimi bərabərlik, tərəfsizlik və açıqlıq prinsiplərinə uyğun olaraq, vətəndaşların dövlət tərəfindən yayımlanan məlumatlara çıxış imkanlarının artırılması, dövlət sektorunda bir sıra xidmətlərin müvafiq sahə üzrə ixtisaslaşmış özəl müəssisələrə ötürülməsi;
- Konsepsiyaya uyğun olaraq, dövlət orqanlarında idarəçilik metod və mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, vətəndaş və təşkilatların xidmətlərdən sadə, asan və sərbəst istifadəsi üzrə kompleks tədbirlərin davam etdirilməsi, elektron kanallar vasitəsilə ictimaiyyətə təqdim edilən dövlət xidmətlərinin sayının artırılması;
- Daxili bazarın təhlükəli məhsullardan qorunmasında, ticarətdə texniki maneələrin aradan qaldırılmasında və sahibkarlığın inkişafında əhəmiyyəti böyük olan standartlaşdırma sisteminin beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılması, təkmilləşdirilməsi və inkişaf etdirilməsi;

Hesabatın metodologiyası

- Ölkə qanunvericilik bazasının təhlili
- Rəsmi dövlət qurumlarının rəsmi internet saytlarının təhlilil
- Hökumətin və ayrı-ayrı dövlət qurumlarının hesabatlarının analizi
- Dövri mətbuatın monitorinqi
- Beynəlxalq təşkilatların və yerli müstəqil təşkilatların hesabatlarının analizi

Monitorinqin əhatə etdiyi dövr

- Yanvar, 2013 – oktyabr, 2016

Konsepsiyanın əsas çatışmazlıqları

- Konsepsiyanın icra vəziyyətini qiymətləndirməyə imkan verən vahid hesabatlılıq sistemi yoxdur, hesabatlılıq ayrı-ayrı dövlət qurumları üzrə açıqlanır
- Konsepsiyada qarşıya qoyulmuş məqsəd və hədəfləri qiymətləndirmək üçün indikatorlar sistemi mövcud deyil
- Mövcud iqtisadi vəziyyət Konsepsiyanın məqsəd və hədəflərinə yenidən baxmağı və onları müasir şəraitə uyğunlaşdırmağı tələb edir
- Ayrı-ayrı dövlət qurumları Konsepsiya üzrə öhdəliklərini nəzərdə tutan hesabatları rəsmi internet portallarında natamam yerləşdirirlər və ya ümumiyyətlə yerləşdirmirlər.
- İnkişaf Konsepsiyasının həyata keçirilməsini təmin etmək üçün qəbulu nəzərdə tutulan dövlət proqramlarının, strategiyaların, digər sənəd və tədbirlərin siyahısı ictimaiyyət üçün açıq olmayıb

İnstitusional potensialın gücləndirilməsi

İnstitusional potensialın gücləndirilməsinin Konsepsiyada nəzərdə tutulan üç əsas istiqaməti:

- dövlət sektorunda insan resurslarının inkişafı
- "elektron hökumət" fəaliyyətinin genişləndirilməsi
- institusional islahatların davam etdirilməsi

İnstitusional potensialın gücləndirilməsi

Əqli mülkiyyət hüquqlarının pozulmasına qarşı səmərəli tədbirlərin görülməsi çərçivəsində:

- **Müəllif Hüquqları Agentliyinin səlahiyyətlərinin artırılması.** *Agentliyin Əsasnaməsinə dəyişikliklər edilərək onun piratçılığa qarşı mübarizə istiqamətində səlahiyyətləri artırılıb və nəzarət imkanları genişləndirilib. (15 mart 2013-cü il tarixli 847 sayılı Fərman)*

İnstitusional potensialın gücləndirilməsi

Hüquq mühafizə orqanlarının fəaliyyətinin müasir tələblərə uyğun qurulması, onların fəaliyyətində şəffaflıq və açıqlıq prinsiplərinin rəhbər tutulması

- **Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə İdarəsinin statusu və səlahiyyətləri artırılaraq Baş İdarəyə çevrilməsi.** Yeni qanunla Baş İdarənin rəisinə Baş prokurorun müavini statusu verilib və Baş İdarəsinin tərkibində idarə, şöbə və digər struktur bölmələri yaratmaq hüququ verilib. *(24 iyul 2014-cü il tarixli 234 nömrəli fərman)*
- Azərbaycan Respublikasında xüsusi xidmət orqanlarının fəaliyyətinin səmərəliliyini artırmaq və dövlət idarəetmə strukturunu təkmilləşdirmək məqsədilə **Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi ləğv edilərək onun bazasında Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Xarici Kəşfiyyat Xidməti yaradılıb.** *(14 dekabr 2015-ci il tarixli Fərman)*

İnstitusional potensialın gücləndirilməsi

Korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi

- **Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə İdarəsinin statusu və səlahiyyətləri artırılaraq Baş İdarəyə çevrilməsi.** Yeni qanunla Baş İdarənin rəisinə Baş prokurorun müavini statusu verilib və Baş İdarəsinin tərkibində idarə, şöbə və digər struktur bölmələri yaratmaq hüququ verilib. *(24 iyul 2014-cü il tarixli 234 nömrəli fərman)*
- **Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Apelyasiya Şurasının (həmçinin mərkəzi və yerli icra hakimiyyətləri orqanları yanında) yaradılması** *(3 fevral 2016-cı il tarixli Fərman)*. Şuranın yaradılması məqsədi sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki və hüquqi şəxslərin müraciətlərinə baxılması sahəsində çox pilləliyin təmin edilməsi, mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının qərarlarından, hərəkət və ya hərəkətsizliyindən yuxarı orqana şikayətlərin verilməsi mexanizminin təkmilləşdirmək olub.

İnstitusional potensialın gücləndirilməsi

Dövlət orqanlarında idarəçilik metod və mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, vətəndaş və təşkilatların xidmətlərdən sadə, asan və sərbəst istifadəsi üzrə kompleks tədbirlərin davam etdirilməsi, elektron kanallar vasitəsilə ictimaiyyətə təqdim edilən dövlət xidmətlərinin sayının artırılması

- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin fəaliyyətin genişləndirilməsi

Əqli mülkiyyət hüquqlarının pozulmasına qarşı səmərəli tədbirlərin görülməsi

Şəffaflıq və hesabatlılığın artırılması üzrə tədbirlər

- Nəzarət markalarının və beynəlxalq standart eyniləşdirmə nömrələrinin verilməsindən əldə olunan vəsaitdən istifadə edilməsi və həmin vəsaitdən istifadə haqqında hesabatın dərc olunması Qaydası

Nəzarət tədbirlərinin gücləndirilməsi

- Nüsxələrinə nəzarət markası yapışdırılması nəzərdə tutulan müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar obyektlərinin (audiovizual əsər, fonogram, kompyuter proqramı, məlumat toplusu, kitab) dövlət reyestrinin aparılması Qaydaları
- Beynəlxalq standart eyniləşdirmə nömrələrinin verilməsi Qaydaları
- Nəzarət markasının forması, uçotu, istifadəsi və verilməsi Qaydaları

Əqli mülkiyyət hüquqlarının pozulmasına qarşı səmərəli tədbirlərin görülməsi

Dövlət qurumlarının səlahiyyətlərinin artırılması

- Müəllif Hüquqları Agentliyinin Əsasnaməsinə dəyişikliklər edilərək Agentliyinin piratçılığa qarşı mübarizə istiqamətində səlahiyyətləri artırılıb və nəzarət imkanları genişləndirilib. *(15 mart 2013-cü il tarixli 847 sayılı Fərman)*
- Tərkibində əqli mülkiyyət hüquqlarının obyektləri olan malların buraxılışının dayandırılması, buraxılışın dayandırılma müddətinin uzadılması, qəbul edilən qərarlar barədə ərizəçiyə və bəyannaməçiyə məlumat verilməsi Qaydaları *(Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 25 iyun tarixli 163 sayılı qərarı)*
- Nəzarət markalarının qeyri-qanuni yayılmasının qarşısının alınması və vergi nəzarəti zamanı Vergi Məcəlləsinin tələblərinin pozulması ilə bağlı məsələlər Vergilər Nazirliyinə tapşırılıb. *(11 avqust 2014-cü il tarixli 245 sayılı Fərman)*

Cəza tədbirlərinin sərtləşdirilməsi

- İnzibati Xətalar Məcəlləsinə dəyişikliklər edilərək müəllif hüquqlarının pozulmasına gətirən bir sıra fəaliyyətlərə cərimələr tətbiq edilib
- nəzarət markası yapışdırılmadan müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar obyektlərinin nüsxələrinin kommersiya məqsədi ilə satışı və ya yayılma məqsədi ilə saxlanması, istehsal binasının hüdudlarından kənara çıxarılması, satılması və ya digər üsullarla yayılması hallarına görə hər bir belə nüsxəyə görə
 - fiziki şəxslər - 50 manat,
 - vəzifəli şəxslər - 100 manat
 - hüquqi şəxslər - 150 manat
- müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar obyektlərinin nüsxələrinə yapışdırılmaq üçün verilmiş nəzarət markalarının qəsdən məhv edilməsinə, saxtalaşdırılmasına, qeyri-qanuni yolla hazırlanmasına, istifadəsinə və satışına görə:
 - fiziki şəxslər - 1 000 manat,
 - vəzifəli şəxslər - 2 000 manat
 - hüquqi şəxslər – 3000 manat

Hüquq mühafizə orqanlarının fəaliyyətinin müasir tələblərə uyğun qurulması, onların fəaliyyətində şəffaflıq və açıqlıq prinsiplərinin rəhbər tutulması

Hüquq mühafizə orqanlarının fəaliyyətinin müasir tələblərə uyğun qurulması istiqamətində atılan addımlar:

- Prokurorluq orqanlarında istifadədə olan "Elektron Sənəd Dövriyyəsi Proqramı" təkmilləşdirilmiş, "Elektron cinayət" Proqramından istifadə qaydaları təsdiq edilib.
- Polis orqanlarının müvəqqəti saxlama yerlərində saxlanılan şəxslərin mühafizəsi və müşayiəti qaydalarına dair Təlimat" təsdiq edilib
- "Təhlükəsiz şəhər" avtomatlaşdırılmış idarəetmə sisteminin tətbiqinə başlanıb

Hüquq mühafizə orqanlarının fəaliyyətinin müasir tələblərə uyğun qurulması, onların fəaliyyətində şəffaflıq və açıqlıq prinsiplərinin rəhbər tutulması

Hüquq mühafizə orqanlarının fəaliyyətinin şəffaflığın tələblərə uyğun qurulması istiqamətində atılan addımlar:

- Dövlət Gömrük Komitəsində məmur-vətəndaş təmasının minimuma endirilməsi və elektron gömrük xidmətlərinin daha da genişləndirilməsi məqsədi ilə “Gömrük sistemində islahatların davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Sərəncam imzalanıb.
- Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində informasiya azadlığı ilə bağlı daxili icraat Qaydaları təsdiq edilib
- Daxili işlər orqanlarında xidmətə qəbul olunmaq üçün namizədlərlə müsabiqənin keçirilməsi Qaydaları
- Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planına bəzi fəaliyyətlər (“161 - qaynar xətt” əlaqə mərkəzinin texniki və insan resursu imkanlarının genişləndirilməsi, mərkəzə daxil olmuş məlumatlarla əlaqədar operativ tədbirlər görülməsinin təmin edilməsi, daxil olmuş müraciətlərlə bağlı statistik və analitik məlumatların dərc edilməsi və s) daxil edilib.

Dövlət qulluqçularının sosial müdafiəsi və sosial təminatı sisteminin gücləndirilməsi

- 2013-cü ildə dövlət qulluqçularının vəzifə maaşına ixtisas dərəcələrinə görə ödənilən aylıq əlavə haqları orta hesabla 120% artırılıb. Ən çox artım ən yüksək ixtisas dərəcəsi olan həqiqi dövlət müşavirlərinin (208%), ən az artım isə ən aşağı ixtisas dərəcəsi olan dövlət qulluğunun kiçik referentlərinin (50%) vəzifə maaşında baş verib.
- 2013-cü ildə dövlət qulluqçularının aylıq vəzifə maaşları minimum məbləği orta hesabla 34% artırılıb. Dövlət qulluqçularının aylıq vəzifə maaşının minimum məbləği inzibati vəzifələr üçün 175 manatdan 250 manata (artım 43%), yardımçı vəzifələr üçün 120 manatdan 150 manata (artım 25%) qaldırılıb.
- Hakimiyyət səlahiyyəti verilən dövlət qulluqçularının əhatə dairəsi genişləniib. Qanunvericiliyə görə, hakimiyyət səlahiyyəti verilən dövlət qulluqçusu üçün hakimiyyət səlahiyyətinin icrasına görə aylıq vəzifə maaşının 15 faizi məbləğində əlavə haqq ödənilir.
- Dövlət qulluqçularının əlavə təhsilə sosial təminat verilməsi. Dövlət qulluqçuları Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasında ixtisasartırma və yenidən hazırlanma növləri üzrə əlavə təhsil aldıqda təhsil dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına həyata keçirilir və təhsil müddətində dövlət qulluqçularının əməkhaqları saxlanılır.

Korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi

Yerli özünüidarə sistemində korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsi:

- “Bələdiyyə qulluqçularının etik davranış qaydaları haqqında” 28 aprel 2015-ci il tarixli, 1278-IVQ sayılı Qanun qəbul edilib. Qanunun məqsədlərindən biri də yerli özünüidarə orqanlarının və bələdiyyə qulluqçularının fəaliyyətində səmərəliliyin və şəffaflığın artırılması, korrupsiyanın və bələdiyyə qulluqçularının fəaliyyətində maraqlar toqquşmasının qarşısının alınmasıdır.
- Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 13 oktyabr tarixli 324 nömrəli qərarı ilə “Bələdiyyə qulluğuna müsabiqənin elan edilməsi, sənədlərin qəbulu, müsabiqənin keçirilməsi və nəticələrinin qiymətləndirilməsi” Qaydası təsdiq edib.

Korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi

Sahibkarlığın inkişafına mane olan korrupsiya amillərilə mübarizə:

- 2015-ci ildə qəbul edilmiş **“Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında”** Qanuna əsasən sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamalar 2 il müddətinə dayandırılıb.
- 2015-ci il 21 dekabr tarixli **“Lisenzialaşdırma sahəsində bəzi tədbirlər haqqında”** Fərmana əsasən, lisenziyaların sayı azaldılıb, 22 fəaliyyət növü üzrə lisenziya ləğv edilib, lisenziya verən dövlət orqanlarının sayı 23-dən 4-ə endirilib, lisenziyaların verilməsi müddəti 15 gündən 10 iş gününə azaldılıb, lisenziyaların “ASAN xidmət” mərkəzlərində verilməsi təmin edilib.
- 2015-ci il 4 fevral tarixdən etibarən **“Sahibkarlıq fəaliyyəti sahəsində Universal Çağrı Mərkəzi”** yaradılıb. Çağrı Mərkəzinə Maliyyə Nazirliyi, Vergilər Nazirliyi, İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi qoşulub.

Korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi

Gömrük sistemində şəffaflıq və hesabatlılığın artırılması

- **2015-ci ildə “Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Fəaliyyətin Qiymətləndirilməsi və İnkişaf Proqramları Baş İdarəsi haqqında Əsasnamə”** təsdiq edilib. Baş İdarənin fəaliyyət istiqamətlərinə həmçinin gömrük işi sahəsində elektron xidmətlərin göstərilməsi, gömrük orqanlarının və gömrük əməkdaşlarının fəaliyyətini qiymətləndirmək daxildir.
- **“Gömrük tarifi haqqında” 13 iyun 2013-cü il tarixli, 687-IVQ sayılı Qanun qəbul edilib.** Qanun Azərbaycan Respublikasında gömrük tarifinin formalaşdırılması və tətbiqi, həmçinin gömrük sərhədindən keçirilən mallardan gömrük rüsumlarının tutulması qaydalarını müəyyən edir.
- **“Gömrük sistemində islahatların davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında”** Sərəncam verilib. Sərəncamın məqsədi gömrük sistemində dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrinin buraxılış qabiliyyətini artırmaq və vətəndaşların rahatlığını təmin etmək üçün malların və nəqliyyat vasitələrinin yoxlanılmasında “bir pəncərə” prinsipinin daha da təkmilləşdirilməsi, ticarət-iqtisadi münasibətlərdə idxal-ixrac əməliyyatlarının rəsmiləşdirilməsinin sadələşdirilməsi, bütün istiqamətlərdə gömrük işinin beynəlxalq standartlara uyğun aparılması, gömrük sərhədindən mal dövriyyəsinin sürətləndirilməsi və s. təmin etməkdir.
- **2016-cı ildə Malların və nəqliyyat vasitələrinin gömrük sərhədindən keçirilməsi üçün “Yaşıl dəhliz” və digər buraxılış sistemlərindən istifadə QAYDALARI təsdiq edilib.** Qaydaların məqsədi gömrük rəsmiləşdirilməsinin daha çevik və şəffaf həyata keçirilməsi və məmur-sahibkar münasibətlərinin müasir idarəçilik prinsipləri əsasında inkişaf etdirilməsi və s. ibarətdir.

Korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi

Dövlət qulluğunda şəffaflığı artırılması:

- 10 fevral 2014-cü il tarixli 02-Q sayılı Qərarı ilə “**Dövlət qulluqçusunun xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi Qaydaları**” təsdiq edilib. Bu Qaydalar inzibati vəzifələrin üçüncü – yeddinci təsnifatlarına uyğun olan inzibati vəzifə tutan dövlət qulluqçusunun xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi qaydalarını müəyyən edir.

Korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi

Tikintiyə icazə, tikintiyə nəzarət və tikintinin istismarına icazə ilə bağlı korrupsiyaya qarşı mübarizə addımları

2013-2016-cı illərdə tikinti sektorunda tikinti şirkətlərinin və əhalinin öz hüquqlarını müdafiə etməsinə imkan yaradan xeyli sayda normativ hüquqi aktlar qəbul edilib

- “Tikintilərin Dövlət reyestrinə daxil edilən məlumatların tərkibi, həmin məlumatların təqdim edilməsi və reyestrin aparılması
- “Dövlət şəhərsalma nəzarətinin həyata keçirilməsi qaydaları
- “Texniki nəzarətin həyata keçirilməsinin tələb olunmadığı tikinti obyektlərinin siyahısı”nın təsdiq edilməsi haqqında” Qərar
- “Tikintiyə icazədə nəzərdə tutulan əlavə şərtlərin siyahısı və onların tətbiqi halları Qərarı
- Tikinti layihələrinin ekspertizadan keçirilməsi Qaydaları
- Tikintiyə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydaları
- Tikinti materiallarının və məmulatının standartlara uyğunluğunun yoxlanılması Qaydaları
- Tikinti işlərinin dayandırılması Qaydası
- Tikintiyə icazənin qüvvədə olma müddətinin uzadılması ilə bağlı hallar

Korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi

Dövlət qurumlarında və büdcədən maliyyələşən təşkilatlarda çalışanların maddi rifahının yüksəldilməsi yolu ilə korrupsiyaya qarşı mübarizə addımları

- Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 20 aprel tarixli, 73 nömrəli qərarı ilə **“Polis əməkdaşının maddi və sosial təminatları ilə bağlı qaydaları”**na dəyişiklik edilib. Dəyişikliyə görə, Daxili İşlər Nazirliyinin rəhbərliyinə ixtiyar verilib ki, müəyyən olunmuş müvafiq fondları dairəsində, polis əməkdaşına hər il ən azı bir aylıq vəzifə maaşları həcmində maddi yardım və ən azı bir aylıq vəzifə maaşları həcmində mükafat versin.
- **2013-cü ildə** dövlət orqanlarında qulluq edən dövlət qulluqçularının aylıq vəzifə maaşının minimum məbləği inzibati vəzifələr üçün 175 manatdan 250 manata (artım 43%), yardımçı vəzifələr üçün 120 manatdan 150 manata (artım 25%) qaldırılıb. Bundan başqa Azərbaycan Respublikasında dövlət qulluqçularının aylıq vəzifə maaşları 2 dekabr 2013-cü il tarixli 135 sayılı Sərəncam artırılıb.
- **Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən tətbiq edilən cərimələrdən toplanan və həmin orqanın hesabına köçürülən vəsaitdən istifadə Qaydası”** və **“Vəzifə (tarif) maaşlarına əlavə verilən işçilərin Siyahısı”** təsdiq edilib. Həmin qərara görə, İnzibati Xətalər Məcəlləsinə əsasən Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən tətbiq edilən cərimələrdən toplanan və Nazirliyin xüsusi hesabına köçürülən vəsaitin 25 faizi inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın aparılmasında iştirak edən Səhiyyə Nazirliyinin işçilərinin sosial müdafiəsini gücləndirmək və maddi təminatını yaxşılaşdırmaq məqsədi ilə istifadə olunur.

Korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi

Dövlət qurumlarında və büdcədən maliyyələşən təşkilatlarda çalışanların maddi rifahının yüksəldilməsi yolu ilə korrupsiyaya qarşı mübarizə addımları

- Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 12 iyun tarixli 224 nömrəli qərarı ilə **“Əmək qanunvericiliyinin və “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun pozulmasına görə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən tətbiq edilən cərimələrdən toplanan və həmin orqanın hesabına köçürülən vəsaitdən istifadə Qaydası”** təsdiq edilib. Qaydaya görə, İnzibati Xətalər Məcəlləsinə əsasən Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən tətbiq edilən cərimələrdən toplanan və Nazirliyin xüsusi xəzinə hesabına köçürülən vəsaitin 25 faizi Nazirliyin işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsində və maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılmasında istifadə olunur.
- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin kollegiyasının 10 mart 2016-cı il tarixli 1/1-04 nömrəli qərarı ilə **“Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin öz xəzinə hesabına dövlət rüsumlarından daxil olan vəsaitdən istifadə Qaydası”** təsdiq edilib. Bu Qayda Dövlət Agentliyinin öz xəzinə hesabına dövlət rüsumlarından daxil olan vəsaitdən Dövlət Agentliyinin və “ASAN xidmət” mərkəzlərində fəaliyyət göstərən digər dövlət orqanlarının işçilərinin maddi təminatını yaxşılaşdırmaq məqsədi ilə istifadə qaydasını müəyyən edir.

Korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi

Diqər sahələrdə

- 1 fevral 2013-cü il tarixdə **“Korrupsiya ilə əlaqədar cinayət məsuliyyəti haqqında” Konvensiyanın Əlavə Protokoluna qoşulmaq barədə** 548-IVQ sayılı Qanun qəbul edilib. Bu Qanunla Azərbaycan Respublikası “Korrupsiya ilə əlaqədar cinayət məsuliyyəti haqqında” Konvensiyanın 2003-cü il mayın 15-də Strasburq şəhərində imzalanmış Əlavə Protokoluna Azərbaycan Respublikasının ona dair bəyanatı ilə qoşulub.
- Səhiyyə Nazirliyi kollegiyasının 18.01.2013-cü il tarixli 3 nömrəli qərarı ilə **“Səhiyyə müəssisələrində həkimlərin müsabiqə yolu ilə mərkəzləşdirilmiş qaydada işə qəbulu Qaydaları”** təsdiq edilib. Bu Qaydalar Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinin tabeliyində olan səhiyyə müəssisələrində vakant elan edilmiş vəzifələrə həkimlərin mərkəzləşdirilmiş qaydada işə qəbulu qaydalarını müəyyən edir.
- **Müəllimlərin Etik Davranış Qaydaları** Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Kollegiyasının 2014-cü il 6 noyabr tarixli, 1/2 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilib.

Bələdiyyələrin potensialının gücləndirilməsi, bələdiyyə idarəçiliyi sahəsində ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması

Bələdiyyələrin maliyyə potensialının gücləndirilməsi ilə bağlı addımlar:

- 20 iyun 2014-cü il tarixində vergi və bələdiyyə qanunvericiliyinə dəyişiklik edilərək yerli büdcələrin əsas gəlir mənbələrindən olan **fiziki şəxslərin əmlak vergisinin vergi bazası təkmilləşdirilib.**
- 20 iyun 2014-cü il tarixində “Büdcə sistemi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanuna dəyişiklik edilərək **məqsədsiz maliyyə yardımlarının - dotasiyaların verilməsi meyarları artırılıb.**
- 20 iyun 2014-cü il tarixində bələdiyyə qanunvericiliyinə dəyişiklik edilərək **məqsədli maliyyə yardımlarının ayrılması mexanizmlərinin təkmilləşdirilib.**

Bələdiyyələrin potensialının gücləndirilməsi, bələdiyyə idarəçiliyi sahəsində ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması

Bələdiyyələrin maliyyə potensialının məhdudlaşdırılması ilə bağlı addımlar:

- Prezidentin 6 may 2016-cı il tarixdə imzaladığı 227-VQD sayılı Qanunla **Vergi Məcəlləsinə** bir sıra dəyişiklik edilib. Məcəlləyə edilmiş dəyişiklik nəticəsində 2017-ci il yanvarın 1-dən etibarən kənd təsərrüfatına yaralı olan ancaq istifadə edilməyən torpaqlar üzrə torpaq vergisi dövlət büdcəsinə köçürüləcək.
- Vergi Məcəlləsinə **19 yanvar 2016-cı il tarixdə 107-VQD sayılı Qanunla** edilmiş dəyişikliyə əsasən, investisiya təşviqi sənədini almış hüquqi şəxs və fərdi sahibkar həmin sənədi aldığı tarixdən mülkiyyətində və ya istifadəsində olan müvafiq torpaqlara görə 7 il müddətinə torpaq vergisini ödəməkdən azaddır. Analoji güzəşt sənaye və texnoloji parkların rezidenti olan fiziki şəxslərə də şamil edilir.

Bələdiyyələrin potensialının gücləndirilməsi, bələdiyyə idarəçiliyi sahəsində ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması

Bələdiyyələrin kadr potensialının gücləndirilməsi ilə bağlı addımlar:

- **“Bələdiyyə qulluğu haqqında” Qanuna** 13 fevral 2015-ci il tarixdə edilmiş 1196-IVQD sayılı dəyişikliyə əsasən bələdiyyə qulluğuna qəbul mexanizmi dəyişdirilərək müsabiqə əsasında qəbul mexanizmi qəbul edilib.
- 28 aprel 2015-ci il tarixdə **“Bələdiyyə qulluqçularının etik davranış qaydaları haqqında”** Azərbaycan Respublikasının 1278-IVQ sayılı Qanunu imzalanıb. Qanun bələdiyyə qulluqçuları üçün etik davranış qaydalarını və prinsiplərini, habelə həmin qayda və prinsiplərə əməl olunması ilə bağlı hüquqi mexanizmləri müəyyən edir və bələdiyyə qulluqçusu statusu olan bütün şəxslərə şamil edilir. Qanunun icrası məqsədilə Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 13 oktyabr tarixli 324 nömrəli qərarı ilə **“Bələdiyyə qulluğuna müsabiqənin elan edilməsi, sənədlərin qəbulu, müsabiqənin keçirilməsi və nəticələrinin qiymətləndirilməsi”** Qaydası qəbul edilib.

Bələdiyyələrin potensialının gücləndirilməsi, bələdiyyə idarəçiliyi sahəsində ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması

Səffaflıq və hesabatlılığın artırılması ilə bağlı addımlar:

- **“Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında”** Qanuna edilmiş dəyişikliyə gərə, 2015-ci il yanvarın 1-dən etibarən bələdiyyələr tərəfindən yerli vergi və ödənişlərin nağd şəkildə qəbul olunması qadağan edilib.
- NK-nın 20 iyun 2013-cü il tarixli Qərarı ilə **„Bələdiyyələrin mülkiyyətində olan müəssisə və təşkilatların maliyyə və təsərrüfat fəaliyyəti göstəricilərinin qeydiyyata alınması Qaydaları“**na dəyişiklik edilərək bələdiyyələrin üzərinə onların tabeliyində olan müəssisə və təşkilatların rüblük və illik maliyyə hesabatlarını dərc edilməsi öhdəliyi qoyulub.
- NK-nın 2014-cü il 30 may tarixli qərarı ilə **“Mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti və yerli özünüidarəetmə orqanlarının hazırladıqları hüquqi aktların layihələrinə dair ictimai dinləmə və ictimai müzakirənin keçirilməsi”** Qaydası təsdiq edilib.
- **“Bələdiyyələrin statusu haqqında”** Qanuna 28 oktyabr 2014-cü il tarixdə edilmiş 1103-IVQD sayılı dəyişiklik bələdiyyənin görülmüş işlər haqqında, o cümlədən maliyyə vəsaitlərinin və bələdiyyə mülkiyyətinin istifadəsi haqqında seçicilərinə hesabat verməsi, bələdiyyə hesabatlarının bələdiyyə binasının qarşısında xüsusi lövhələrdə yerləşdirilməsini, habelə elan, bülleten, vərəqə, yerli mətbuat, internet saytı və digər vasitələrlə əhaliyə çatdırılmasını nəzərdə tutur.

Bələdiyyələrin potensialının gücləndirilməsi, bələdiyyə idarəçiliyi sahəsində ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması

Bələdiyyələr üzərində nəzarətin gücləndirilməsi ilə bağlı addımlar:

- **“Bələdiyyələrin statusu haqqında”** Qanuna 28 oktyabr 2014-cü il tarixdə edilmiş 1103-IVQD sayılı dəyişikliyə görə, bələdiyyə seçicilərə verdiyi hesabatı təsdiq etdikdən sonra 10 gün müddətində bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqana göndərməlidir. Bundan başqa müvafiq icra hakimiyyəti orqanı hesabat dövründə bələdiyyənin fəaliyyətini qeyri-qənaətbəxş hesab etdikdə bələdiyyənin vaxtından əvvəl buraxılması ilə bağlı Milli Məclisinə müraciət etmək hüququ qazanıb.

Bələdiyyələrin böyüdülməsi ilə bağlı addımlar:

- 30 may 2014-cü il tarixli **“Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında”** Qanunla ölkədə bələdiyyələrin sayı 1607-yə qədər azaldılıb. Bu, ikinci birləşmə addımıdır. İlk birləşmə 2009-cu ildə keçirilmişdi və bələdiyyələrin sayı 2757-dən 1718-ə qədər azaldılmışdı. Hazırda 73 şəhər, 147 qəsəbə, 1387 kənd bələdiyyəsi fəaliyyət göstərir.

Bələdiyyələrin potensialının gücləndirilməsi, bələdiyyə idarəçiliyi sahəsində ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması

Bələdiyyələrin bəzi sahələrdə hüquqlarının artırılması ilə bağlı addımlar:

- **“Yaşlılıqların mühafizəsi haqqında”** Azərbaycan Respublikasının 02 may 2014-cü il tarixli 957-IVQ sayılı Qanunu əsasında yerli özünüidarə qurumlarına öz mülkiyyətlərində olan yaşlılıqları mühafizə etmək səlahiyyəti verilib.
- Prezidentinin 29 dekabr 2015-ci il tarixli Fərmanı ilə qəbul edilmiş **“Publik hüquqi şəxslər haqqında”** Qanun bələdiyyə qurumlarına publik hüquqi şəxslər yaratmaq hüququ verilib.
- **Torpaq Məcəlləsində** 18 dekabr 2015-ci il tarixdə 60-VQD sayılı Qanunla edilmiş dəyişiklik əsasında bələdiyyə mülkiyyətində olan uzunmüddətli müvəqqəti istifadə hüququ 99 ildən 49 ilədək endirilib.
- **“Kənd təsərrüfatı kooperasiyası haqqında”** Azərbaycan Respublikasının 14 iyun 2016-cı il tarixli 270-VQ sayılı Qanunu əsasında yerli özünüidarə qurumlarına kənd təsərrüfatı kooperasiyaları ilə əməkdaşlıq etmək imkanları verilib. Qanuna görə, kənd təsərrüfatı kooperasiyası sahəsində bələdiyyələr üzərinə kənd təsərrüfatı kooperasiyasının yerli inkişaf proqramlarını qəbul etmək və regional proqramların hazırlanmasında iştirak etmək, kooperativlərin yaradılmasını dəstəkləmək, onların təşkilinə köməklik göstərmək, kooperativ bazarların tikintisi üçün torpaq ayırmaq, kənd təsərrüfatı məhsulları satış-yarmarkalarının təşkili üçün müvafiq yer vermək və s. kimi vəzifələr qoyulub

Qeyri-hökumət təşkilatlarının, xüsusən bölgələrdə fəaliyyətinin dəstəklənməsi

Qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyətini tənzimləyən əsas Qanuna - “Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında” Qanuna bir sıra dəyişikliklər edilib. 15 fevral 2013-cü il (561-IVQD), 17 dekabr 2013-cü il (849-IVQD) və 17 oktyabr 2014-cü il (1082-IVQD) tarixlərdə edilmiş dəyişikliklər əsasən aşağıdakılardan ibarətdir:

- Qeyri-hökumət təşkilatlarının icra orqanları tərəfindən təşkilatın üzvlərinin hüquqlarının pozulduğu halda məhkəmə qərarı ilə QHT-nin fəaliyyəti bir ilədək dayandırıla bilər.
- Xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən Azərbaycan Respublikasının ərazisində bir nümayəndəlik və ya filial yaradıla bilər.
- Qeyri-hökumət təşkilatının filialı və nümayəndəliyi Əsasnamədə müəyyən edilmiş fəaliyyət predmetinə və vəzifələrinə uyğun fəaliyyət göstərməlidir.
- Azərbaycan Respublikasında xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və nümayəndəliklərinin dövlət qeydiyyatı həmin təşkilatlarla bağlanmış saziş əsasında həyata keçirilir. Sazişdə onun qüvvədə olma müddəti göstərilməlidir.
- Qeyri-hökumət təşkilatı peşəkar dini fəaliyyətlə məşğul ola bilməz.
- Qeyri-hökumət təşkilatı, habelə xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və ya nümayəndəlikləri qəbul etdiyi ianələrin məbləği və ianəni vermiş şəxslər barədə məlumatları müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim edir. Əks halda belə ianələr üzrə bank əməliyyatları və hər hansı digər əməliyyatlar aparıla bilməz.

Qeyri-hökumət təşkilatlarının, xüsusən bölgələrdə fəaliyyətinin dəstəklənməsi

- Qeyri-hökumət təşkilatı tərəfindən xarici maliyyə mənbələri hesabına xidmətlərin göstərilməsi və ya işlərin görülməsi haqqında müqavilə qeydə alınması üçün qeyri-hökumət təşkilatı tərəfindən müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim olunur. Müqavilə olmadan və ya qeydiyyatda alınmamış müqavilə üzrə xidmətlər göstərən və ya işlər görən qeyri-hökumət təşkilatı İnzibati Xətalər Məcəlləsinə əsasən məsuliyyət daşıyır.
- İctimai birliyin səlahiyyət müddəti bitmiş icra orqanları tərəfindən təşkilatın fəaliyyəti ilə əlaqədar hər hansı qərarların qəbul edilməsinə və ya sənədlərin imzalanmasına yol verilmir.
- Xarici dövlətin qeyri-hökumət təşkilatının filialının və nümayəndəliyinin rəhbərinin təyin edilməsi barədə sənəddə onun səlahiyyət müddəti göstərməlidir.
- Xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və nümayəndəlikləri korrupsiya hüquqpozmalarının, habelə cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasının və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinin qarşısının alınması məqsədi ilə onun üçün müvafiq qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tədbirləri yerinə yetirməlidirlər.
- Qeyri-hökumət təşkilatlarının, habelə xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və ya nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin onların nizamnamələrinə (əsasnamələrinə) və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğunluğunun öyrənilməsi məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanına yoxlama aparmaq səlahiyyətinin verilməsi.

Vətəndaşların dövlət tərəfindən yayımlanan məlumatlara çıxış imkanlarının artırılması

- Dövlət tərəfindən yayımlanan məlumatlara vətəndaşların çıxış imkanlarının və əhaliyə göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması üçün Prezidentin 5 fevral 2013-cü il tarixli Fərmanı ilə **“Elektron hökumət” portalı haqqında Əsasnamə**” təsdiq edilib.
- Dövlət Gömrük Komitəsinin 17 oktyabr 2013-cü il tarixli 100/02/001 sayılı Kollegiya Qərarı ilə **“Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsində İnformasiya azadlığı ilə bağlı daxili icraat Qaydaları”** təsdiq edilib.
- Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi Kollegiyasının 2014-cü il 13 yanvar tarixli 02 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş **“Azərbaycan Respublikasının Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsində informasiya azadlığı ilə bağlı daxili icraat Qaydaları”**
- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiyasının 18 sentyabr 2014-cü il tarixli 104-Q nömrəli Qərarı ilə **İnformasiya azadlığı ilə bağlı daxili icraat Qaydaları** təsdiq edilib.
- Dövlət Miqrasiya Xidməti Kollegiyasının 4 noyabr 2014-cü il tarixli, 10 sayılı Qərarı ilə təsdiq edilmiş **“Azərbaycan Respublikasının Dövlət Miqrasiya Xidmətində informasiya azadlığı ilə bağlı daxili icraat Qaydaları”**
- Ədliyyə Nazirliyinin 30 mart 2015-ci il tarixli 1-N sayılı Kollegiya Qərarı ilə **“Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində informasiya azadlığı ilə bağlı daxili icraat Qaydaları”** təsdiq edilib.

Vətəndaşların dövlət tərəfindən yayımlanan məlumatlara çıxış imkanlarının artırılması

- Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 30 dekabr tarixli 408 nömrəli qərarı ilə **“Elektron kənd təsərrüfatı” informasiya sistemindən istifadə Qaydaları** qəbul edilib.
- Ədliyyə Nazirliyi Kollegiyasının 2013-cü il 22 aprel tarixli 3-N nömrəli Qərarı ilə **Borclunun ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə məlumatın verilməsi üzrə inzibati reqlament** təsdiq edilib.
- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 3 iyun tarixli 248 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş **Dövlət sirrinə aid edilən məlumatların Siyahısında** dəyişiklik edilib.

Dövlət sektorunda bir sıra xidmətlərin müvafiq sahə üzrə ixtisaslaşmış özəl müəssisələrə ötürülməsi

- Özəl sektorun iştirakına imkan yaradan yeganə addım Nazirlər Kabineti “Sosial xidmət haqqında” Qanuna əsaslanaraq 2013-cü il 31 yanvar tarixli 17 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş **“Evdə (səyyar) sosial xidmətin göstərilməsi Qaydasının** qəbulu olub.

Elektron kanallar vasitəsilə ictimaiyyətə təqdim edilən dövlət xidmətlərinin sayının artırılması

ASAN xidmətləri vasitəsilə aşağıdakı dövlət xidmətlərinə çıxış imkanlarını yaxşılaşdırılıb:

- yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olan şəxslər haqqında arayışın verilməsi *(31 avqust 2015-ci il tarixli 588 №-li Fərman)*
- mənzillər üzərində mülkiyyət hüquqlarının ilkin və təkrar dövlət qeydiyyatına alınması barədə çıxarışların, texniki pasportların verilməsi *(11 fevral 2014-cü il tarixli 110 nömrəli Fərman)*. Bundan əvvəl ASAN xidməti ancaq mənzillər üzərində mülkiyyət hüquqlarının təkrar dövlət qeydiyyatına alınması barədə çıxarışları verirdi.
- daşınmaz əmlakın təsvirinə, dövlət qeydiyyatına alınmış hüquqlara və onların məhdudlaşdırılmasına (yüklülyünə) dair dövlət reyestrindən arayışların verilməsi *(18 mart 2013-cü il tarixli 852 nömrəli Fərman)*;
- fərdi yaşayış evləri üzərində mülkiyyət hüquqlarının təkrar dövlət qeydiyyatına alınması barədə çıxarışların, texniki pasportların verilməsi *(11 fevral 2014-cü il tarixli 110 nömrəli Fərman)*;
- əcnəbilərə və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə Azərbaycan Respublikasının ərazisində müvəqqəti və daimi yaşamaq üçün icazələrin, habelə haqqı ödənilən əmək fəaliyyətini həyata keçirmələri üçün iş icazələrinin verilməsi *(18 mart 2013-cü il tarixli 852 nömrəli Fərman)*
- şəxsin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığına mənsubiyyətinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı sorğuların qəbulu və cavablandırılması *(31 avqust 2015-ci il tarixli 588 nömrəli Fərman)*
- yaşayış yeri üzrə qeydiyyata alındığı və ya qeydiyyatdan çıxarıldığı hallarda çağırışçıların və hərbi vəzifəli vətəndaşların hərbi qeydiyyata alınması və hərbi qeydiyyatdan çıxarılması *(11 fevral 2014-cü il tarixli 110 nömrəli Fərman)*
- xaricdə istifadə üçün nəzərdə tutulan sənədlərə dair Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən apostil verilməsi üçün sənədlərin qəbulu *(11 fevral 2014-cü il tarixli 110 nömrəli Fərman)*
- taksi minik avtomobilləri ilə sərnişin daşınmasına xüsusi razılıq (lisenziya) verilməsi, taksi minik avtomobilləri ilə sərnişin daşınmasını həyata keçirən sadələşdirilmiş vergi ödəyicilərinə məxsus nəqliyyat vasitəsinə "Fərqlənmə nişanı"nın verilməsi *(31 avqust 2015-ci il tarixli 588 nömrəli Fərman)*
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün tələb olunan (dövlət təhlükəsizliyindən irəli gələn hallar istisna olmaqla) xüsusi razılıq (lisenziya) verilməsi *(19 oktyabr 2015-ci il tarixli 650 nömrəli Fərman)*

Elektron kanallar vasitəsilə ictimaiyyətə təqdim edilən dövlət xidmətlərinin sayının artırılması

- 31 avqust 2015-ci il tarixli 588 nömrəli Fərmanla “ASAN xidmət” mərkəzlərinə xüsusi notariusların fəaliyyətinin təşkili ilə bağlı müqavilələr bağlamaq və xüsusi notariuslar tərəfindən tutulan haqların Dövlət Agentliyinin xüsusi hesabına köçürülən hissəsini müəyyən etmək vəzifəsi də tapşırılıb.
- Prezidentin 18 mart 2013-cü il tarixli 852 nömrəli Fərmanı ilə “ASAN xidmət” mərkəzlərində aşağıdakı funksional yardımçı xidmətlər həyata keçirmək hüququ verilib.
- Dövlət xidmətləri haqqında məlumatların vahid mənbədə toplanması və sistemləşdirilməsi, xidmətlərin göstərilməsində təkrarlığın aradan qaldırılması və yeni növ xidmətlərin yaradılması yolu ilə bu sahədə idarəetmənin çevikliyinə təmin edilməsi, xidmətlər üzrə təhlil və proqnozlaşdırma imkanlarının artırılması məqsədi ilə ölkə prezidenti **“Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reyestrinin yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında”** 11 sentyabr 2014-cü il tarixli, 262 sayılı Fərman imzalayıb. Fərman əsasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinə Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reyestrini yaratmaq tapşırılıb.

Elektron kanallar vasitəsilə ictimaiyyətə təqdim edilən dövlət xidmətlərinin sayının artırılması

Dövlət qurumlarında **elektron xidmətlərin inzibati reqlamentləri** təsdiq edilib:

- Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin Kollegiyası 13 yanvar 2014-cü il tarixli, 01 sayılı Qərarı ilə **Azərbaycan Respublikasının Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi tərəfindən müvafiq fəaliyyət sahələri üzrə göstərilən elektron xidmətlərin inzibati reqlamentləri**
- Dövlət Gömrük Komitəsinin Kollegiyasının “100/03/001” nömrəli, 04.11.2013-cü il tarixli qərarı ilə **müvafiq fəaliyyət sahələri üzrə göstərilən elektron xidmətlərin inzibati reqlamentləri**
- Maliyyə Nazirliyinin Q-01 sayılı, 09 yanvar 2013-cü il tarixli qərarı ilə **Qiymətli metalların və qiymətli daşların istehsalı, emalı və istifadəsi, dövriyyəsi fəaliyyətinə xüsusi razılığın (lisenziyanın) verilməsi üçün müraciətin və sənədlərin qəbulu** üzrə inzibati reqlamenti
- Səhiyyə Nazirliyinin 05 sayılı, 04 fevral 2013-cü il tarixli qərarı ilə bəzi elektron xidmətlər üzrə inzibati reqlamentlər
- Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin **004 sayılı, 21 fevral 2013-cü il tarixli Qərarı** ilə elektron xidmətlər üzrə inzibati reqlamentlər

Daxili bazarın təhlükəli məhsullardan qorunmasında, ticarətdə texniki maneələrin aradan qaldırılmasında və sahibkarlığın inkişafında əhəmiyyəti böyük olan standartlaşdırma sisteminin beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılması, təkmilləşdirilməsi və inkişaf etdirilməsi

Daxilin bazarın təhlükəli məhsullardan qorunmas əsasən 3 istiqamətdə aparılıb.

- Gömrük keçid-məntəqələrində ölkəyə gətirilən mallara nəzarətin gücləndirilməsi
- Beynəlxalq tələblərə uyğun dövlət standartlarının qəbulu
- Keyfiyyətsiz malların satışının qadağan edilməsi

NƏTİCƏLƏR

- Bəzi səlahiyyətli dövlət qurumlarının səlahiyyətlərinin və nəzarət imkanlarının artırılmasına rəğmən monitoring olunan sektorda ciddi institusional dəyişiklik baş verməyib
- Dövlət qurumlarının elektron xidmətlərinin sürətlə genişlənməsi və əhalinin bu xidmətlərdən istifadə imkanlarının artması baş verir
- Qanunvericiliyə edilmiş dəyişikliklər və yeni qəbul edilmiş normativ aktlar daha çox şəffaflığın və həesabatlılığın artırılmasına yönəldilib
- Dövlət xidmətlərinin sayının və çeşidinin artması fonunda bu xidmətlərin özəl sektora ötürülməsi nəinki baş vermir, hətta bəzi özəl xidmətləri dövlət qurumları (ASAN xidmət) öz üzərinə götürməyə cəhd edir
- Dövlət qurumlarının nəzarətinin gücləndirilməsi fonunda vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nəzarətinin məhdudlaşdırılması müşahidə edilir
- Hüquq-mühafizə orqanlarının fəaliyyətinə dair qəbul edilmiş qanunvericilik aktlarına çıxışın məhdudlaşdırılması müşahidə edilir

Tövsiyələr

Bələdiyyələrin potensialının gücləndirilməsi, bələdiyyə idarəçiliyi sahəsində ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması

- Bələdiyyələrin potensialının gücləndirilməsi, bələdiyyə idarəçiliyi sahəsində ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması istiqamətində real nəticələr əldə etmək üçün aşağıdakı addımların atılması məqsədəuyğun olardı:
- Bələdiyyələrin səlahiyyətlərə uyğun maliyyə resuslarının formalaşmasına nail olmaq üçün “minimal büdcə təminatı” mexanizminin tətbiqinin hüquqi əsasları yaradılmalıdır;
- Yerli idarəetmədə islahatlar aparılmalı, yerli səviyyədə idarəetmədə paralellik aradan qaldırılmalı, bələdiyyələrə tam və müstəsna səlahiyyətlər verilməlidir
- Bələdiyyələrə onların səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsini təmin edə biləcək dayanıqlı maliyyə mənbələri verilməli, vergi qanunvericiliyinə dəyişiklik etməklə paylı vergi sistemi tətbiqi imkanları nəzərdən keçirilməlidir;
- Bələdiyyələrə dövlət büdcəsindən transfertlərin verilməsinin mövcud mexanizmləri təkmilləşdirilməli, bələdiyyələrə məqsədsiz transfertlərlə yanaşı məqsədli transfertlərin də verilməsi təmin edilməli və transfertlərin həcmi əhəmiyyətli dərəcədə artırılmalıdır;
- Bələdiyyələrin mövcud vergi mənbələrindən səmərəli istifadə etmələrini təmin etmək üçün vergitutma mexanizmləri təkmilləşdirilməlidir;

TÖVSIYƏLƏR

Bələdiyyələrin potensialının gücləndirilməsi, bələdiyyə idarəçiliyi sahəsində ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması

- Bələdiyyələrin əlverişli şərtlərlə kreditləşməsi üçün uyğun mexanizmlər işlənib hazırlanmalı, bələdiyyələrin inkişafını dəstəkləyən müxtəlif maliyyə fondlarının yaradılması dəstəklənməlidir.
- Bələdiyyə kadrlarının hazırlığı sistemi yaradılmalı, tədris proqramları təkmilləşdirilməli, təlim-tədris proqramlarının rəsmi akkreditasiyası həyata keçirilməlidir;
- İxtisasartırma kursları ehtiyacılığa əsaslanmalıdır. Bunu nəzərə alaraq bələdiyyə birlikləri və səlahiyyətli dövlət qurumları təlim ehtiyaclarının dəqiq və müntəzəm müəyyənləşdirilməsinə imkan verən mexanizm işləyib hazırlamalıdırlar;
- Nazirlər Kabineti bələdiyyə qulluğu üzrə peşə-ixtisas standartları müəyyənləşdirməlidir;
- Bələdiyyə kadrlarının yenidən hazırlığı və ixtisaslarının artırılması sahəsində milli strategiya işlənib hazırlanmalı, bələdiyyə kadrlarının daha geniş hissəsini əhatə etmək üçün regional təlim-tədris mərkəzləri yaradılmalıdır.

TÖVSIYƏLƏR

Korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi

- Korrupsiyaya qarşı mübarizə prosesinə vətəndaş cəmiyyətinin təmsilçiləri (dövrü mətbuat, QHT-lər, hərəkatlar, koalisiyalar və s.) cəlbinin gücləndirilməsi
- Maraqların toqquşmasının qarşısının alınmasının (maraq konfliktli subyektlərinin dairəsi genişləndirilməsi və dəqiqləşdirilməsi) və maliyyə xarakterli məlumatların təqdim edilməsinin konkret mexanizmləri işlənilməli, məlumatların ictimaiyyətə açıqlanmasının icbariliyi təmin edilməlidir
- Satınalmalar sahəsində qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, satınalmaların nəticələrinin ictimailəşdirilməsinin və dövrü mətbuatda məlumatlar yerləşdirilməsinin öhdəlik kimi nəzərdə tutulması
- Əhalinin və ya şirkətlərin tenderlər barədə məlumata bərabər çıxış imkanının artırılması üçün elektron hərracların təşkili
- Dövlət məxsus şirkətlər, həmçinin dövlət payı olan şirkətlərin, səhmdar cəmiyyətlərin fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi
- Dövlət qurumlarının və şirkətlərinin “İnformasiya əldə etmək haqqında” qanunun tələblərinə əsasən rəsmi internet səhifələrində müvafiq məlumatların yerləşdirilməsinin təmin edilməsi

Tövsiyələr

Qeyri-hökumət təşkilatlarının, xüsusən bölgələrdə fəaliyyətinin dəstəklənməsi

- QHT və fondların, ictimai birliklərin, qeyri-kommersiya qurumlarının fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik aktları yenidən işlənməli, mövcud qanunlarda olan, eyni zamanda sonradan daxil edilən azadlıqları məhdudlaşdıran normalarından imtina edilməlidir
- Birləşmək azadlığını reallaşdırmaq istəyən və QHT quran şəxslərin, habelə xarici qeyri-kommersiya qurumlarının filial və nümayəndəliklərinin qeydiyyat proseduraları sadələşdirilməli, qeyri-kommersiya qurumlarının qeydiyyatının mətbu orqanlarda olduğu kimi bildiriş sistemində keçirilməsi təmin edilməlidir.
- Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında Qanunda QHT-lərə dair normalar tamamilə yenilənməli, dövlət qeydiyyatı bildiriş sistemində görə sadələşdirilməş formada həyata keçirilməlidir.
- Qeyri kommersiya qurumlarının, xarici qeyri kommersiya qurumlarının filial və nümayəndəliklərinin fəaliyyətinə mane olan bütün normalar aradan qaldırılmalı, qrant və ianələrin qeydiyyat sistemi ləğv edilməli, alınan qrant və ianələr haqqında məlumat sadəcə illik maliyyə hesabatında təqdim edilməli, qrant və ianələrə dair banklarda əməliyyat heç bir ön şərtə bağlı olmadan tam sərbəst olmalı, qrant və ianə ödənişlərində qanunla yol verilən hər iki 91 ödəniş sistemi, nağd və köçürmə sistemi mümkün olmalıdır.

Tövsiyələr

Qeyri-hökumət təşkilatlarının, xüsusən bölgələrdə fəaliyyətinin dəstəklənməsi

- Donorların sərbəst fəaliyyətinə mane olan bütün normalar qanunvericilikdən çıxarılmalıdır. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən xarici QHTlərin filial və nümayəndəliklərinin Azərbaycandakı hər hansı fəaliyyətinə məhdudiyyət qoyulmamalı, qanunvericilikdə bu tip ayrışdırmalara yer verilməməlidir.
- QHT-lərin fəaliyyətinə xitam verilməsinə əsas təşkil edən süni səbəblər Qanundan çıxarılmalıdır. QHTnin yazılı xəbərdarlıq alması, yaxud inzibati qaydada cəzalandırılması təkbəşinə onun ləğvinə əsas təşkil etməməlidir. İnzibati cərimələrin miqdarı 2008-ci ilədək olan limitlərə geri çəkilməli, heç bir kommersiya məqsədi olmayan qeyri-kommersiya qurumlarının yüksək cərimələri İnzibati Xətalər Məcəlləsindən çıxarılmalıdır.
- QHT-lərin fəaliyyətini tənzimləyən birbaşa və əlaqəli normativ hüquqi aktlar yenidən nəzərdən keçirilməli, onları müddəaları QHT-lərin fəaliyyətini əngəlləyici olmamalı, tənzimləyici olmalıdır;
- Qanunvericilikdə xarici hüquq şəxslərin nümayəndəlik və filiallarının qeydiyyatı üçün tələb olunan əngəlləyici proseduralar sadələşdirilməli, xüsusilə saziş bağlama tələbi ləğv edilməli, Azərbaycan QHT-ləri ilə onların hüquqlarının eyniliyi təmin edilməlidir. Yerli QHT-lər üçün tələb olunan proseduralardan əlavə, xarici hüquqi şəxslərin filial və nümayəndəliklərinin qeydiyyatı üçün öz ölkəsində hüquqi baxımdan fəaliyyət göstərdiyini təsdiq edən sənədin təsdiqlənmiş surəti və təşkilatın nümayəndəlik və ya filial açmasına dair qərarını təqdim etmək yetərli olmalıdır.

TÖVSIYƏLƏR

Məhkəmə infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi, bu fəaliyyətə elektron xidmətlərin inkorporasiya edilməsi və vətəndaşların ədalət mühakiməsinə çıxış imkanlarının artırılması

- "Elektron məhkəmə" informasiya sistemi ilə Baş Prokurorluqda tətbiq olunan informasiya sisteminin inteqrasiyası təmin olunmalıdır.
- "Elektron məhkəmə" informasiya sisteminin tam şəkildə işə salınması və təkmilləşdirilməsi təmin edilməlidir.
- Məhkəmə proseslərinin şəffaflığının təmin edilməsi məqsədilə proseslərin paralel izlənməsi (sinxron stenoqramın tətbiqi) sistemi tətbiq edilməlidir.
- Bir hakimə düşən iş yükünün azaldılması məqsədilə hakimlərin sayının artırılması istiqamətində daha intensiv işlər aparılmalı, hakimliyə qəbulun daha şıffaf prosedurları tətbiq olunmalıdır.

Tövsiyələr

Dövlət sektorunda bir sıra xidmətlərin müvafiq sahə üzrə ixtisaslaşmış özəl müəssisələrə ötürülməsi

- Kommunal sektorun (içməli su təminatı, elektrik enerjisi təminatı, təbii qaz təminatı) idarə edilməsi özəl sektora verilməsi
- Dövlət kommunal sektorda yalnız dövlət siyasətini müəyyənləşdirilməsini, tarif mexanizmini müəyyənləşdirməsi
- Kommunal sektoru uzunmüddətli özəl sektorun idarəçiliyinə vermək məqsədilə “Konsseziya razılaşması haqqında” ayrıca Qanunun qəbul edilməsi
- Dövlət büdcəsində maliyyələşən Mənzil İstismar Sahələrinin ləğvi, çoxmərtəbəli mənzillərin sahə mülkiyyətçilərin öz idarəçiliyinə (mənzil mülkiyyətçilərinin müştərək cəmiyyətlərinin yaradılması) və ya özəl şirkətlərin idarəçiliyinə verilməsi
- Mənzil Mülkiyyətçilərinin Müştərək Cəmiyyətləri haqqında Qanunun qəbulu

Tövsiyələr

Dövlət qulluqçularının sosial müdafiəsi və sosial təminatı sisteminin gücləndirilməsi

- Dövlət Qulluğu Məcəlləsinin qəbul prosesinin sürətləndirilməsi.
- Dövlət qulluqçularının xidmətə görə qiymətləndirilməsi və illik qaydada mükafatlandırılması üçün hüquqi bazanı təşkil edən – Dövlət qulluqçularının xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi qaydalarının icrasının nəticələrinin ictimaiyyətə açıqlanması

DIQQƏTİNİZƏ GÖRƏ
TƏŞƏKKÜR EDİRƏM

